

RĂSPUNSURILE PREOȚILOR GRECO-CATOLICI PETRU CIACHI ȘI IOAN DREGHICIU (1885), LA CHESTIONARUL ACADEMIEI ROMÂNE*

MARIA BASARAB

Deva

basarab_maria@yahoo.com

Cuvinte cheie: Bogdan Petriceicu Hasdeu, Petru Ciachi, Ioan Dreghiciu, Chestionar, Magnum Etymologicum Romaniae

Mots clé: Bogdan Petriceicu Hasdeu, Petru Ciachi, Ioan Dreghiciu, Questionnaire, Magnum Etymologicum Romaniae

În data de 2 aprilie, 1884, în Secțiunea Literară a Academiei Române, la propunerea regelui Carol I, s-a luat în discuție întocmirea unui dicționar al limbii române. Scrierea lui i-a revenit învățatului Bogdan Petriceicu Hasdeu. În acest sens, Hasdeu a întocmit un chestionar cu 206 întrebări, care a fost apoi trimis preoților și dascălilor de la sate pentru a da răspunsuri referitoare la graiul locurilor, la denumirea diferitelor obiecte, la credințele poporului. Contribuția modestă a preoților și dascălilor de la sate, la scrierea marelui dicționar al limbii române, s-a concretizat și prin alegerea preoților greco-catolici, Petru Ciachi din Râu Alb și Ioan Dreghiciu din Cugir, care au răspuns în cunoștință de cauză, și cu promptitudine, cerințelor superiorilor ecleziaști, care au dat importanța cuvenită solicitărilor Academiei Române.

Considerațiile noastre în acest articol se axează pe coordonatele biografice ale numelor menționate în titlul dat și pe comentarea chestionarului elaborat sub girul Academiei Române, cu implicațiile sale în zona hunedoreană. Acoperim, cu explicații documentate, partea de început a acestui articol și pornim de la alesele nume, desigur păstrând proporția, cu legătură în acest context: eruditul Bogdan Petriceicu Hasdeu, la care adăugăm, în cunoștință de diferență intelectuală și socială, pe preoții Petru Ciachi și Ioan Dreghiciu, vârfuri ale comunităților din Râu Alb și Cugir, în secolul al XIX-lea, și interferența cu întocmirea chestionarului cu privire la alcătuirea *Dicționarului Limbii Române* și răspunsurile date la întrebările fixate în chestionar.

Pornim de la alcătuitorul chestionarului și trecem peste datele detaliate ale biografiei învățatului Bogdan Petriceicu Hasdeu (1838-1907) punctând doar, activitatea ca profesor, bibliotecar al Universității din Iași, director al Arhivelor Statului din București, profesor de filologie comparată al Universității din București, membru al Academiei Române (1877), membru al Societății de Lingvistică din Paris, membru al Academiei de Științe din Petersburg, membru al Societății Academice din Belgrad și Sofia, inițiator și redactor al unor periodice (*Columna lui Traian*, *Revista literară și științifică*), romancier, istoric, filolog¹. Simplificăm explicațiile și menționăm doar, că în

* O variantă a lucrării a fost prezentată împreună cu pr. Viorel Codrea (Cugir) la Sesiunea Anuală a Muzeului Național al Unirii Alba Iulia din 23-24 noiembrie 2011.

¹ Adamescu 1920, p. 408-418.

domeniul filologiei este autorul celor două volume intitulate sugestiv *Cuvinte din bătrâni* și evidențiem marea sa încercare de a alcătui *Dicționarul limbii istorice și poporane a românilor* cu titlul latinizat *Etymologicum Magnum Romaniae*.

Un succint istoric al marelui dicționar ar începe cu data de 2 aprilie 1884, când Secțiunea literară a Academiei Române, la propunerea regelui Carol I, a luat în discuție întocmirea unui amplu dicționar al limbii române, regele punând la dispoziție câte 6.000 de lei pe timp de 6 ani, iar scrierea acestei lucrări i-a revenit lingvistului Bogdan Petriceicu Hasdeu².

În anul 1884 Academia Română a avut președinți, prin succesiune, pe Dimitrie Alexandru Sturdza (1882-1884) și Ion Ghica (1884-1887), iar secretar general a fost Ioan Bianu, marcânți „diriguitori” ai culturii române.

La data de 1 iunie 1884 Hasdeu a prezentat Academiei Române un chestionar cu 206 întrebări și specifică: „lucrarea nu va avea în vedere, anume, limba română literară de astăzi, ci mai ales limba cea veche și graiul actual al poporului cu divergențele sale dialectale”³. Hasdeu avea experiența acestui mod de lucru, pentru că primul chestionar l-a alcătuit în anul 1877, la solicitarea Ministerului Învățământului, dar atunci întrebările se refereau la „obiceiurile juridice ale poporului român”.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea s-a practicat metoda culegerii îndeosebi a folclorului, prin corespondenți, amintind în acest caz cunoscutele nume: Atanasie Marian Marienescu, Ion Pop Reteganul, Timotei Cipariul, Ion Micu Moldovan, Alexei Viciu, etc. Remarcabilă a fost activitatea prodigioasă a savantului Bogdan Petriceicu Hasdeu, care în anul 1877 a alcătuit 2 chestionare, „un chestionar juridic și unul limbistic-mitologic pentru culegerea și descrierea moravurilor, instituțiilor și datinilor noastre”, care să constituie „un bogat vade-mecum al învățătorului, preutului, revisorului, etc. ca să poată, mai cu înlesnire și mai sistematic a spicui pe acest vast teren prin toate țările locuite de români”⁴. Întâiul chestionar lansat de Hasdeu a fost în anul 1878 și avea ca obiect obiceiurile juridice.

B. P. Hasdeu este printre cei dintâi lingviști europeni, care a început ancheta lingvistică pe teren. Chestionarul său din anul 1884, pe care l-a numit „Programa pentru adunarea datelor privitoare la limba română” a fost trimis preoților și învățătorilor de la sate pentru a primi răspunsuri ca să poată ști cum se pronunță sunetele în diferite ținuturi, numele dat diferitelor obiecte, care sunt diversele credințe ale poporului român, termeni legați de cântece, jocuri, instrumente muzicale, naștere, nuntă, înmormântare, ființe fantastice, sărbători calendaristice, etc. În acest chip, autorul acestui monumental dicționar urmărea să dea bibliografia cuvântului cu tot ce s-a scris înaintea sa, să arate literatura cuvântului, cu menționarea tuturor formelor din limbă, cronologia cuvântului, urmărirea legătura între cuvânt (limbă) și viața poporului, cel care a creat-o, așa încât aproape fiecare cuvânt constituie o monografie, care să illustreze sensul cuvântului, răspândirea lui și apoi credințele populare legate de acest cuvânt. În același timp, urmărea cunoașterea circulației cuvintelor pentru a se ști modificările și evoluția limbii, dar mai ales, pentru a se putea elabora o istorie a limbii române.

Hasdeu i-a dedicat scrierii acestui dicționar 15 ani și a reușit să definitiveze în anul 1886 tomul I, cu titlul *Etymologicum Magnum Romaniae, Dicționarul limbii istorice și poporane a românilor, lucrat după dorința și cu cheltuiala M.S. regelui Carol I, sub auspiciile Academiei Române*. În prefața acestui prim volum autorul scria

² Crihană 1996, passim.

³ Hasdeu 1887-1898, p. IX.

⁴ Mușlea, Bârlea 2010, p. 8-9.

că „dicționarul unei limbi trebuie să fie pentru un popor o enciclopedie a traiului său întreg, trecut și prezent, în limbă o națiune se privește pe sine”. Testamentul său lingvistic l-a continuat în prefața celui de-al doilea volum, apărut în anul 1887, scriind că „o operă lexicografică de tip „tesaurus”, nu poate fi un inventar arid al cuvintelor uzuale, ci trebuie să tindă a deveni o carte de lectură pentru toți fiii națiunii”⁵.

Nefericirea l-a marcat în anul 1888, când unica sa fiică Iulia, prea dotată intelectual, a decedat și de atunci viața scriitoricească a tatălui ei s-a curmat. Hasdeu s-a îndepărtat de viața reală și s-a retras într-o lume doar a lui.

În anul 1893 a apărut volumul III, iar în anul 1898 tomul IV cu introducerea „Negru Vodă. Un secol și jumătate din începuturile statului Țării Românești (1230-1380)”.

Cu toate că marele său *Etymologicum* a ajuns doar până la litera B, respectiv până la cuvântul „bărbat”, Hasdeu, „homo universalis”, a făcut cunoscut viața cuvintelor, prin metoda sa specială de lucru, numărându-se printre primii lingviști europeni, care a început ancheta lingvistică pe teren, prin chestionar, mult refolosit mai târziu, de lingviști și istorici literari.

S-au primit răspunsuri la cele 206 întrebări ale „chestionarului”, din 773 de localități, dintre care aproape 50 proveneau din Ardeal, Banat și Ungaria. Răspunsurile așezate în 17.000 de pagini au fost compactate în 20 de volume, în folio, păstrate la Biblioteca Academiei Române⁶.

La chestionarul lingvistic s-au trimis răspunsuri în data de 1.03.1885 din localitățile Bobâlna și Baia de Criș, comitatul Hunedoarei⁷.

Reașezăm la locul potrivit meritele preoților greco-catolici Petru Ciachi și Ioan Dregheciu, care s-au străduit să-și folosească priceperea și dincolo de altar, participând cu conștiinciozitate și competență la solicitările venite din partea superiorilor, dar legate de ridicarea culturală a societății timpului lor⁸.

Petru Ciachi a vrut să activeze și ca dascăl, astfel că în anul 1870 a solicitat „stațiunea învățătoarească vacantă” din Cugir⁹. După doi ani a cerut să fie numit învățător în Hunedoara¹⁰. Experiența didactică l-a ajutat să fie și mai aproape de familiile celor cărora le asigura instruirea și educația, așa încât misiunea sa de a da informații despre limba vorbită, despre îndeletnicirile locuitorilor din zonă i-a fost ușurată. Cu privire strict la contribuția sa la întocmirea dicționarului, Petru Ciachi a adunat cuvintele lămuritoare despre graiul din partea locului și a răspuns vicarului Hațegului, Petru Pop, în adresa: „Reverendisime Domnule Vicar, aici sub alăturat, am onoarea a trimite „Adunarea datelor limbii române” pentru ulterioara afacere, Râu Alb, 6 faur, 1885, Petru Ciachi, preot greco-catolic”¹¹. Răspunsurile propriu-zise sunt cuprinse pe 7 file, format mic, jumătate de filă A4, specificând pe prima pagină „adunarea datelor pentru limba română din comuna Râu Alb (cmt. Hunedoara), de Petru

⁵ Hasdeu 1887-1898, p. 17.

⁶ Brâncuș 1972, p. 158; Mușlea, Bârlea 2010, p. 9.

⁷ Mușlea, Bârlea 2010, p. 106.

⁸ Petru Ciachi (1850- 1926) a studiat la Blaj și la Oradea. A funcționat ca învățător la Hunedoara (ca urmare a contractului încheiat între Biserica greco-catolică și Senatul scolastic, vezi SJHAN, FPGCHd, Dos. 1/1875, f. 130) și la Hațeg. A făcut parte prin alianță, din familia Densușienilor, prin căsătoria sa cu Elisabeta, fiica Iuliei Densușianu și a preotului Dumitru Dariu din Răchitova. Petru Ciachi a slujit ca preot în Ostrovul Mare, Peșteana, iar între anii 1883-1896, preot în Râu Alb (vezi Lazăr, Herban 2011).

⁹ SJHAN, FPGCO, Dos. 2/1870 f. 25.

¹⁰ SJHAN, FPGCHd, Dos. 1/1872, f. 84.

¹¹ SJHAN, FVGCH, Dos. 2/ 1885, f. 19.

Ciachi, preot greco-catolic, răspunsul dat la cele 206 întrebări ale chestionarului”¹². Multe întrebări, însă, au rămas fără răspunsuri, unele au răspunsuri sumar formulate, iar la altele au motivat lipsa concretă a răspunsurilor.

Mai explicite sunt răspunsurile date de preotul Ioan Dreghiciu, din Cugir¹³. Mare parte din activitatea sa de preot și dascăl de religie a desfășurat-o în Cugir, unde a fost numit mai întâi, capelan și i s-a mai încredințat „stricta datorință de a se îngriji despre catehizarea pruncilor”¹⁴. Îndeplinind cele două activități cu funcții misionare, preot și dascăl, Ioan Dreghiciu a știut bine să răspundă la ceea ce i s-a cerut. Cu aplecare înspre cercetarea vieții sătenilor și cu responsabilitatea lucrului îndeplinit, Preotul Ioan Dreghiciu în 8 februarie 1885 semna adresa: „Mult On. Domnule Protopop (Iustin Moldovan n. n.), Amesurat Consistoriului Episcopesc de data 16/4 octombrie (1884 n.n.) nr. 1574, Vă trimit Răspunsurile Chestionarului Academiei Române București spre a-l înainta mai departe la locurile competente, Cugir, 8 februarie 1885, umil, Ioan Dreghiciu preot cooperator greco-catolic”. Preotului Ioan Dreghiciu, „copărtaș” la scrierea marelui „Dicționar”, i-a revenit atribuția din partea Episcopiei gr.- cat. din Lugoj, ale cărei criterii de încredințare le deducem doar, că se bazau pe cunoașterea faptelor și promptitudinea răspunsului cerut. Așadar, răspunsurile definitive presupuneau timp în plus, din partea celui care le gândea și le scria și, mai ales, corectitudinea și exactitatea a ceea ce trebuia scris. În acest „document”, parte a lingvisticii, parte a folclorului, înregistrat în arhiva Protopopiatului gr.-cat. cu sediul în Orăștie, cu nr 20/1885, preotul vizat a răspuns detaliat, respectând ordinea stabilită în chestionar, a celor 206 întrebări, cu titlul „Răspunsurile la Chestionarul edat de Academia Română din București și anume: la punctul 1 a început cu răspunsul primei întrebări, continuând până la cea de a 206, chiar dacă la unele a tras o linie, semn că nu are răspuns (nr. 45, 108).

Selectăm răspunsuri din care putem afla informații despre o limbă română veche, despre credințe ale sătenilor din zona Cugirului, despre obiceiuri trecute ale oamenilor trăitori în acele locuri. De pildă, întrebuintarea latinescului „u” final: purtătoriu, unghiu, jucămu, sau, din aceeași categorie a latinității, ar fi folosirea consoanei „n” intervocalic: cuniu (pentru cui), tanieriu (pentru taier = farfurie), de latinitatea limbii ține utilizarea verbului „dice” (pentru zice).

Hasdeu nu era un susținător al ideii exclusiviste de latinitate pură a limbii române, dar nici nu elimina descendența latinității limbii române.

Semnatarul „răspunsurilor” a exemplificat, în aceeași „lucrare”, cu cuvinte din graiul localității sale: hiclean (pentru viclean), hier (pentru fier), ghin (pentru vin), ghită (pentru vită). Alte răspunsuri se referă la toponimia locului. La întrebarea aparte, cu nr. 54, preotul a dat un răspuns cu nuanță poetică: grâu ca aurul, vin ca aurul, curat ca argintul, om tare ca fierul, om greu ca plumbul. În alte răspunsuri sunt menționate denumirile arborilor sălbatici, roditori, a soiurilor de struguri, a soiurilor de grâu, nume de buruieni, nume de animale. Despre credințele oamenilor a scris: „despre iepure dicu oamenii că când îți iese în cale, când mergi undeva, nu ești cu noroc și dic că acolo nu au fost iepure ci dracul”, sau: „despre cioară dic că când toamna umblă cârâind atunci,

¹² SJHAN, FVGCH, Dos. 2/ 1885, f. 11-18.

¹³ Ioan Dreghiciu (născut la Oarda de Sus - Alba, în anul 1843) a funcționat ca preot la Cigmău, la Beba Veche, capelan, apoi preot din anul 1876, la Cugir, s-a căsătorit cu fiica protopopului George Bercianu. În anul 1915, rămas văduv, a fost numit preot la Vâlcele Rele (vezi SJHAN, FPGCHd, Dos. 1/1915, f. 59 și Codrea, Basarab 2011).

¹⁴ SJHAN, FPGCO, Dos. 3/1885, f. 18.

dic că trebuie să ningă în grabă” (răspunsurile cu nr. 78 și 81). A dat amănunte despre broaște, șopârle, furnici, tot ce se cunoaște în zonă despre oi, despre ciobani (pecurari), despre modul de preparare al brânzei, iar în alte răspunsuri a denumit părțile constitutive ale plugului, carului sau ale morii. Interesante sunt informațiile amănunțite, despre meseriile practicate în zonă. Sunt prețioase datele etnografice, despre portul popular, numele fiecărei piese purtată, despre obiectele de podoabă. Răspunsul cu nr. 129 se referă la folclor: cântecele de jale, de veselie, de joc. Sunt răspunsuri care descriu obiceiuri de înmormântare, fenomene astronomice (despre curcubeu, stele) despre credințe populare (căpcăuni, strigoi, iele, deochi, vrăji), despre obiceiurile sărbătorilor (colinde, sfinți, rugăciuni).

Majoritatea răspunsurilor încep cu formularea: „poporul de aici rostește...” și apoi exemplifică. Alte răspunsuri, puține, sunt date astfel „nu sunt auzite astfel de întrebări” sau „pe aici nu se află”.

La sfârșitul „lucrării” preotul „și-a parafat” manuscrisul său, specificând: „Cugir, 8 februarie 1885, Ioan Dreghiciu, cooperador greco-catolic”.

Revenim la *Etymologicum Magnum Romaniae*, Dicționarul lui Hasdeu, întocmit pe baza acestor răspunsuri la chestionarul său, printre care se integrează și cele ale preoților Petru Ciachi și Ioan Dreghiciu. Ele pot constitui și acum, pentru specialistul în domeniu, bibliografia unei cărți de lingvistică și folclor din ținuturile hunedorene.

Această mare lucrare a lui Hasdeu, neterminată de inițiator, concepută după un plan de mari dimensiuni, a fost reluată într-o altă structură, mai simplă. În anul 1898 Academia Română a încredințat întocmirea „Dicționarului” învățatului Alexandru Philippide, iar în anul 1906 continuarea lucrării i-a revenit lui Sextil Pușcariu. Dicționarul a fost editat în anul 1913 de la litera A până la B, în anul 1940 de la Litera C, iar în anul 1944 de la litera F la L.

Metoda chestionarului a fost utilizată în anul 1893, de către Nicolae Densușianu, cu întrebări despre tradițiile istorice și antichitățile „țărilor locuite de români”, continuată, în anul 1895, cu întrebări amănunțite despre folclorul românesc. În anul 1915 Ovid Densușianu s-a folosit de aceeași metodă a chestionarului, bazată pe transcrierea fonetică a cuvintelor, pentru scrierea lucrării sale monografice *Graiul din Țara Hațegului*.

Bogdan Petriceicu Hasdeu știa că „țărâmul cuprinde în mintea și sufletul său toate elementele care înfloresc apoi, prin cultură”¹⁵. Dicționarul *Magnum Etymologicum Romaniae* rămâne o carte „desfătătoare de divagație prin folclor și literatură”¹⁶.

Reluăm în calculul muncii pentru completare la „Dicționar” contribuția minimă a preoților hunedoreni, gândindu-ne cui și cât sunt de folositoare aceste „însemnări” despre vorbirea, despre simțirea și despre practicile unei lumi trecute. Dacă prin *Magnum Etymologicum Romaniae*, B. P. Hasdeu „a cutezat să viseze la o mare enciclopedie națională”¹⁷, aportul preoților și dascălilor mulți, rămași anonimi, au completat cu modestie realizarea acestei speciale opere de referință pentru istoria limbii române.

Toate răspunsurile la cele 206 de întrebări ale chestionarului, documentat întocmite, preliminar extinsului dicționar, rămân ca o veche carte deschisă și acum, prin care se reconstituie viața trăită de sâtenii dintr-un anume spațiu și timp. Cele 206 note de mână corespunzătoare întrebărilor chestionarului, lăsate de preoții Petru Ciachi și Ioan Dreghiciu, călăuzitorii unei vieți moral-creștine, constituie o legătură spirituală

¹⁵ Vrabie 1968, p. 183.

¹⁶ Brâncuș 1972, p. 80.

¹⁷ Brâncuș 1972, p. 41.

între generații și epoci. Prin urmare, este de luat în considerare amintirea numelor dascălilor și preoților, care au contribuit, în diferite și multe feluri, la înfăptuirea scrierilor consacrate și la conturarea vârfurilor culturii noastre.

Abrevieri

SJHAN, FPGCHd	– Serviciul Județean Hunedoara al Arhivelor Naționale, Fond Parohia greco-catolică Hunedoara
SJHAN, FVGCH	– Serviciul Județean Hunedoara al Arhivelor Naționale, Fond Vicariatul greco-catolic Hațeg
SJHAN, FPGCO	– Serviciul Județean Hunedoara al Arhivelor Naționale, Fond Protopopiatul greco-catolic Orăștie

Bibliografie

Adamescu 1920	– Gh. Adamescu, <i>Istoria Literaturii Române</i> , București, 1920
Brâncuș 1972	– G. Brâncuș coord., <i>B. P. Hașdeu interpretat de ...</i> , București, 1972
Călinescu 1982	– G. Călinescu, <i>Istoria Literaturii Române de la origini până în prezent</i> , București, 1982
Codrea, Basarab 2011	– V. Gh. Codrea și M. Basarab, <i>Istoricul Parohiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolică</i> , Cugir, Restitutio, Deva, 2011
Crihană 1996	– M. Crihană, <i>Bogdan Petriceicu Hasdeu</i> , București, 1996
Hasdeu 1887-1898	– Bogdan Petriceicu Hasdeu, <i>Magnum Etymologicum Romaniae</i> , vol. I-IV, București, 1887-1898
Lazăr, Herban 2011	– Ioachim Lazăr, Adela Herban, <i>Densușienii- corespondență</i> , Deva, 2011
Mușlea, Bârlea 2010	– Ion Mușlea, Ovidiu Bârlea, <i>Tipologia folclorului din răspunsurile la Chestionarele B.P.Hasdeu</i> , ed. 2, București, 2010
Vrabie 1968	– Gh. Vrabie, <i>Folcloristica românească</i> , București, 1968.

1770-1885

Reparaturile la Cătionariu la edita de Academia
romana din Bucuresti.

si omise la puncta:

1. - In aceasta romana restesce populus pe a cura
tu ne accentuata, foras ab. scambiat in a in
unde curinte d. ex. marore, pasore, mare, ex
in unde curinte scambiat pe a in a de ex
mamaliga, matala, caldare, caranu, et
pe in armata li pronuncie in abtele forme.
2. - In cuvintele: mlădălia, cădălia, pădălia, că
lică, et ca a in cuvintele: căntare, pângă,
mândru, mândrălia et.
3. - In cuvintele fânăna, brănaa, spănu, (somn
fara barba si mustetie) căno sâna, fânăgău et.
4. - Se pronuncie: vara, fata, masa, vada, Gabata,
et nu: feta, sara, mesa, vedra et.
5. - Trebuie se pronuncie si in loca de o de ex.
rugaciune, rumana, murimu, jacamu, putaru,
putatoriu et.
6. - Se pronuncie: umbru, unghia, unflu, unflatură,
7. - Populus pe aici pronuncie in genere pe ni nu
tata in i d. ex. curie, ultoru, usturoiu,
băresiu, in loca de: curiu, ultorui, usturoiu
baniesiu, afara de lucratori dela fabrica de
fiera de aici, care facu esemplu, fiindu ca ei
pronuncie pe ni intregu, ne incuata in i.
d. ex. baniera, curiu, vulponie, vulponiu,
8. - Trebuie si se pronuncie nece una curvutu
incare li se nu fier mutata in i. d. ex.
iubitu, puia, iepure, foia fier, fia fier
et nu: lubitu, puliu, iepure, folia, filiu,
9. - Nu se pronuncie nece una curvutu astia cor.
10. - In templu d. a. omu doime, focu arde
mănu i-rosia, prancu sugie, calu fugie et.

avea de unde se bea apa, si antierista
 (salahidi cum dice populu) ca se i' insiele
 pe omeni la elu, va' umplea pământulu
 cu argintu, si va' scoli ca' sorale, si
 omeni îngeland, ca e q' apa, voru aluga
 se beie, si asa i' va' fiinde si insiele
 pe ghiolii (betii) omeni. — Mai dica sa
 acca ca voru veni paveri cu ciucula de fieru
 si voru mânca toate roturile pământulu,
 si asa voru muci omeni di di fomer,
 si ca danci ra' fi numai una turma
 si unu pastoriu. —

Cudsiu in 8 februarie 1885

Ioan Dreghiciu
 Cooperator gr. cath.

**Les Réponses donnés par les curés uniates P. Ciachi et I. Dreghiciu,
 au questionnaire de l'Académie Roumaine**
 Résumé

Le 2 avril 1884, dans l'Académie Roumaine, à la proposition du roi Carol I-er, a été abordé le sujet en ce qui concerne l'élaboration d'un ample *Dictionnaire de la langue roumaine*. Pour écrire ce dictionnaire a été désigné l'érudit Bogdan Petriceicu Hasdeu. En ce cas, Hasdeu a rédigé un questionnaire avec 206 questions, qui puis a été envoyé aux curés et aux maitres des écoles des villages pour formuler des réponses en ce qui concerne le nom des différents objets, leur prononciation dans le langage des villageois. Cette mission difficile a été assurée par les curés uniates Petru Ciachi de Râu Alb et Ioan Dreghiciu de Cugir. Par leur réponses formulées avec promptitude et compétence, ils aussi ont contribué modestement, à l'élaboration du grand Dictionnaire, connu avec le titre *Magnum Etymologicum Romaniae*. Le Dictionnaire n'a pas été fini, dommage, par Hasdeu qui a initié ce travail.